

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Handleiding

Voor de omgang met geprivilegieerden

Aangepaste versie februari 2014

Politiefunctionarissen en andere gezagshandhavers zullen in de uitoefening van hun functie te maken krijgen met personen die een identiteitskaart t

MexicoStPetersburgParamariboAnkaraRabatBelgradoRabatAtheneHarareNewYorkAntwerpenBuenosBogotáKairoHarareLagosManaguaQuito
LagosColomboMexicoBratislavaLusakaBangkokSarajevoDamascusHoustonBonnAnkaraBrusselDarEsSalaamKobeSofiaKualaLoempoerWelli
ngtonAlgiersAnkaraAbujaChicagoMuscatDakarStockholmKopenhagenCotonouBuenosAiresAddisAbebaLissabonParisRabatDüsseldorfTokioLuxemb
onteideoChicagoBagdadPortOfSpainBoekarestLuxemburgDakarHoustonAlmatyDubaiRomeBamakoBelgradoHamburgRomeDarEsSalaamSofiaD
ColomboRabatAtheneDublinSydneyKobeBogotáPraagOuagadougouAlgiersKingstonStPetersburgAmmanMilanMexicoTeheranAbuDhabiFrankfu
rAmMainBelgradoTorontoAddisAbebaAnkaraSarajevoPortOfSpainAiresStockholmAmsterdamAbebaTripoliLaPazKairoManaguaBagdadLosAngelesKiev
araColomboWarschauRomeBernKingstonLissabonBoedapestBoedapestNewYorkMaputoColomboNewYorkRiyadBamakoTelAvivKingstonMontevide
PazPraagDubaiWenenCotonouBerlijnLaPazDüsseldorfKampalaTeheranSeoelMontevideoBrasiliaPretoriaAnkaraBomaySofiaTorontoRomeZagreb
ShingtonAmmanAtheneLaPazMoskoAlgiersAbidjanParamariboMaputoManillaKinshasaBarcelonaCaracasManaguaBarcelonaLusakaAntwerpenSa
uloBagdadLaPazParisTorontoBrusselBerlijnPekingMontevideoAbuDhabiTelAvivLondenStanboelAlmatyBangkokHelsinkiSanJoséParamariboAnkara
PauloPretoriaBangkokMilanBamakoHoustonHarareBrasiliaKairoSarajevoBratislavaWindhoekZagrebBrusselRiyadMoskouAlmatyMaputoKarachi
oerSantiagoDeChileTunisManaguaTeheranCotonouTokioTunisHelsinkiBoekarestHamburgKopenhagenStockholmWellingtonMelbourneKopenh
RabatBerlijnAntwerpenSanJoséRomeLuxemburgSofiaHoustonRiyadDüsseldorfAmmanAccraPraagKarachiKairoSarajevoAlgiersAnkaraLondenBam
akaraParamariboOttawaMontrealAlgiersMuscatWindhoekRiyadLuandaMadridVaticaanstadWarschauBrasiliaVancouverAntwerpenDakarDarEsSa
amDubaiTripoliMaputoDublinBrusselSanJoséTelAvivLondenBoedapestLusakaFrankfurtAmMainMelbourneMünchenAtheneDüsseldorfKampalaOb
BamakoIslamabadSofiaLissabonBangkokRomeChicagoAlgiersRiyadhYaoundéRiyadhMuscatKampalaParisMadridBelgradoSarajevoPraag
spstadMelbourneLaPazTunisMoskouLosAngelesNewDelhiAddisAbebaAntwerpenBrusselWashingtonLusakaWenenHongKongBogotáLuandaRabat
WellingtonTokioMoskouAlmatyMilanHamburgRiyadTelAvivMontevideoMaputoAlgiersMilanMontevideoVancouverAnkaraBarcelonaPraagColomboW
hauaMadridPretoriaBonnAtheneStanboelWashingtonWellingtonKhartoumBonnLusakaDublinShanghaiWenenJakartaStockholmSanJoséManagua
YorkKhartoumAddisAbebaBagdadBrasiliaBelgradoMuscatLuandaSantiagoDeChileLusakaBomayRabatBomayOttawaBratislavaBagdadHavanaH
aBerlijnHongKongMilanCanberraHamburgNairobiPraagIslamabadAbuDhabiQuitoTripoliWashingtonDubaiRomeJakartaLimaLondenStockho
oskouNewYorkAddisAbebaNewYorkSingaporeSeoelHongKongFrankfurtAmMainKarachiBratislavaLosAngelesBoekarestAtheneSingaporeAnkaraBra
viaTunisLuxemburgZagrebMontrealSofiaZydneySantiagoDeChileLondenDüsseldorfAtheneNewYorkBrusselJakartaKarachiLuxemburgNairobiDarEsSa
amAntwerpenAddisAbebaRabatSantiagoDeChileHamburgKobeYaoundéAddisAbebaMadridBangkokDüsseldorfTelAvivParisSeoelParamariboCoton
oPazHelsinkiPortOfSpainParisKievBarcelonaAccraZagrebRiyadLosAngelesMilanDarEsSalaamOsloLuandaNewYorkKhartoumBoedapestAbuDhabi
ParisMoskouSaoPauloMexicoManillaBangkokMünchenBuenosAiresSarajevoAnkaraStPetersburgShanghaiBagdadJakartaKualaLoempoerTunisOsloBratis
lMontrealDhakaKigaliTelAvivStanboelHongKongChicagoIslamabadKingstonDamascusTunisBogotáKopenhagenWenenCaracasBernKoealaLoempo
erDublinAlmatyNewDelhiAtheneRiyadPortOfSpainBonnShanghaiRiyadhKhartoumZagrebSofiaLagosKobeDublinQuitoLondenPretoriaAlmatyKara
CotonouAnkaraTokioHavannaBonnBerlijnBuenosAiresLagosShanghaiKopenhagenBagdadHongKongAlmatyMuscatAbuDhabiWenenSanJoséKoeweitWenenK
ParisBuenosAiresMadridKoeweitHarareParisMoskouPretoriaTripoliMadridDamascusPraagKobeKoealaLoempoerKaapstadLuandaKievLusakaDar
EsaamMelbourneZagrebParisHoustonWindhoekParamariboBamakoCotonouOttawaJakartaMuscatColomboManillaOsloNairobiDubaiSaoPaul
etoriaMaputoAmmanBagdadNewDelhiLimaLaPazQuitoBogotáBamakoHamburgAlgiersLuandaKingstonRiyadMoskouLagosManaguaBuenosAires
nillaLimaMelbourneMexicoColomboCanberraAbuDhabiMelbourneWenenDarEsSalaamBrasiliaKoeweitParisJakartaStanboelTeheranKhartoumAbu
RijsStockholmTorontoNewDelhiQuitoSeoelBangkokWenenLaPazParamariboBoekarestSarajevoKoealaLoempoerBoekarestKingstonAlgiersStockh
ngLosAngelesDubaiSingaporeAnkaraAmmanCanberraBogotáParisLaPazWenenAccraVaticaanstadPortOfSpainHoustonPretoriaLaPazStanboelBoedape
amburgVancouverDhakaDubaiBangkokAnkaraAlgiersKhartoumDubaiKobeBrusselMexicoStPetersburgParamariboAnkaraRabatBelgradoRabatAthe
nHarareNewYorkAntwerpenBuenosBogotáKairoHarareLagosManaguaQuitoHamburgLagosColomboMexicoBratislavaLusakaBangkokSarajevoDama
HoustonBonnAnkaraBrusselDarEsSalaamKobeSofiaKoealaLoempoerWellingtonAlgiersAnkaraAbujaChicagoMuscatDakarStockholmKopenhagenC
ouBuenosAiresAddisAbebaLissabonParisRabatDüsseldorfTokioLuxemburgMontevideoChicagoBagdadPortOfSpainBoekarestLuxemburgDakarHou
AlmatyDubaiRomeBamakoBelgradoHamburgRomeDarEsSalaamSofiaDubaiColomboRabatAtheneDublinSydneyKobeBogotáPraagOuagadougou
ngersKingstonStPetersburgAmmanMilanMexicoTeheranAbuDhabiFrankfurtAmMainBelgradoTorontoAddisAbebaAnkaraSarajevoPortOfSpainAiresSt
olmYorkMaputoColomboNewYorkRiyadBamakoTelAvivKingstonMontevideoLaPazPraagDubaiWenenCotonouBerlijnLaPazDüsseldorfKampalaThe
seoelMontevideoBrasiliaPretoriaAnkaraBomaySofiaTorontoRomeZagrebWashingtonAmmanAtheneLaPazMoskoAlgiersAbidjanParamariboMapu
tAnillaKinshasaBarcelonaCaracasManaguaBarcelonaLusakaAntwerpenSaoPauloBagdadLaPazParisTorontoBrusselBerlijnPekingMontevideoAbuDha
biFrankfurtAmMainMelbourneMünchenAtheneDüsseldorfKampalaCanberraBamakoIslamabadSofiaLissabonBangkokRomeChicagoAlgiersRiyadhYa
eRiyadhMuscatKampalaParisMadridBelgradoBelgradoSarajevoPraagKaapstadMelbourneLaPazTunisMoskouLosAngelesNewDelhiAddisAbebaAnt
werpenBrusselWashingtonLusakaWenenHongKongBogotáLuandaRabatTokioWellingtonTokioMoskouAlmatyMilanHamburgNewDelhiMontevideoMap
AlgiersMilanMontevideoVancouverAnkaraBarcelonaPraagColomboWarschauMadridPretoriaBonnAtheneStanboelWashingtonWellingtonKhartoe
nLusakaDublinShanghaiWenenJakartaStockholmSanJoséManaguaNewYorkKhartoumAddisAbebaBagdadBrasiliaBelgradoMuscatLuandaSantia
eChileLusakaBomayRabatBomayOttawaBratislavaBagdadHavanaHavannaBerlijnHongKongMilanCanberraHamburgNairobiPraagIslamabadAb
hainiKarachiBratislavaLosAngelesBoekarestAtheneSingaporeAnkaraBratislavaTunisLuxemburgZagrebMontrealSofiaSydneySantiagoDeChileLond
elsdorfAtheneNewYorkBrusselJakartaKarachiLuxemburgNairobiDarEsSalaamAntwerpenAddisAbebaRabatSantiagoDeChileHamburgKobeYaound
eAddisAbebaMadridBangkokDüsseldorfTelAvivParisSeoelParamariboCotonouLaPazHelsinkiPortOfSpainParisKievBarcelonaAccraZagrebRiyadLosAngel
lilanDarEsSalaamOsloLuandaNewYorkKhartoumBoedapestAbuDhabiHamburgSaoPauloMexicoManillaBangkokMünchenBuenosAiresSarajevoAn
StPetersburgShanghaiBagdadJakartaKoealaLoempoerTunisOsloBratislavaMontrealDhakaKigaliTelAvivStanboelHongKongChicagoIslamabadKing
DamascusTunisBogotáKopenhagenWenenCaracasBernKoealaLoempoerTokioDublinAlmatyNewDelhiAtheneRiyadPortOfSpainBonnShanghaiRiy
artoumZagrebSofiaLagosKobeDublinQuitoLondenPretoriaAlmatyKarachiAnkaraTokioHavannaBonnBerlijnBuenosAiresLagosShanghaiKopenh
agdadHongKongAlmatyMuscatAbuDhabiWenenSanJoséKoeweitWenenKievParisBuenosAiresMadridKoeweitHarareParisMoskouPretoriaTripoliMa
DamascusPraagKobeKoealaLoempoerKaapstadLuandaKievLusakaDarEsSalaamMelbourneZagrebParisHoustonWindhoekParamariboBamakoBo
otonouOttawaJakartaMuscatColomboManillaOsloNairobiDubaiSaoPauloPretoriaMaputoAmmanBagdadNewDelhiLimaLaPazQuitoBogotáBama
amburgAlgiersLuandaKingstonRiyadMoskouLagosManaguaBuenosAiresManillaLimaMelbourneMexicoColomboCanberraAbuDhabiMelbourneW
DarEsSalaamBrasiliaKoeweitParisJakartaStanboelTeheranKhartoumAbujaParisStockholmTorontoNewDelhiQuitoSeoelBangkokWenenLaPazPara
nenBrusselBoekarestSarajevoKoealtLampoterBoekarestKingstonAlgiersStockholmLosAngelesDubaiSingaporeAnkaraAmmanCanberraBogotáParisLaP
enenAccraVaticaanstadPortOfSpainHoustonPretoriaLaPazStanboelBoedapestHamburgVancouverDhakaDubaiBangkokAnkaraAlgiersKhartoumDub
beBrusselMexicoStPetersburgParamariboAnkaraRabatBelgradoRabatAtheneHarareNewYorkAntwerpenBuenosBogotáKairoHarareLagosManagua
toHamburgLagosColomboMexicoBratislavaLusakaBangkokSarajevoDamascusHoustonBonnAnkaraBrusselDarEsSalaamKobeSofiaKoealaLoempoer
llingtonAlgiersAnkaraAbujaChicagoMuscatDakarStockholmKopenhagenCotonouBuenosAiresAddisAbebaLissabonParisRabatDüsseldorfTokioLux
gungMontevideoChicagoBagdadPortOfSpainBoekarestLuxemburgDakarHoustonAlmatyDubaiRomeBamakoBelgradoHamburgRomeDarEsSalaamSofiaD
ubaiColomboRabatAtheneDublinSydneyKobeBogotáPraagOuagadougouAlgiersKingstonStPetersburgAmmanMilanMexicoTeheranAbuDhabiFra
nryAnkaraColomboWarschauRomeBernKingstonLissabonBoedapestBoedapestNewYorkMaputoColomboNewYorkRiyadBamakoTelAvivKingstonMon
eLaPazPraagDubaiWenenCotonouBerlijnLaPazDüsseldorfKampalaTeheranSeoelMontevideoBrasiliaPretoriaAnkaraBomaySofiaTorontoRomeZag
WashingtonAmmanAtheneLaPazMoskoAlgiersAbidjanParamariboMaputoManillaKinshasaBarcelonaCaracasManaguaBarcelonaLusakaAntwerpen
PauloBagdadLaPazParisTorontoBrusselBerlijnPekingMontevideoAbuDhabiTelAvivLondenStanboelAlmatyBangkokHelsinkiSanJoséParamariboAn
SaoPauloPretoriaBangkokMilanBamakoHoustonHarareBrasiliaKairoSarajevoBratislavaWindhoekZagrebBrusselRiyadMoskouAlmatyMaputoKara
VancouverSantiagoDeChileTunisManaguaTeheranCotonouTokioTunisHelsinkiBoekarestHamburgKopenhagenStockholmWellingtonMelbourneKop
nagerRabatBerlijnAntwerpenSanJoséRomeLuxemburgSofiaHoustonRiyadDüsseldorfAmmanAccraPraagKarachiKairoSarajevoAlgiersAnkaraLondenB
akaraJakartaParamariboOttawaMontrealAlgiersMuscatWindhoekRiyadLuandaMadridVaticaanstadWarschauBrasiliaVancouverAntwerpenDakarDarEsSa

Handleiding

Voor de omgang met geprivilegieerden

Inhoud

Voorwoord	6
1 Wat betekent immuniteit?	8
2 Geschiedenis van de immuniteiten van geprivilegieerden	10
Immunities for employees of embassies and consular posts	11
Immunities for employees of international organizations	11
Immunities for family members	11
3 De identiteitskaart van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de verschillende statussen	12
De identiteitskaart van het Ministerie van Buitenlandse Zaken	12
De verschillende statussen van geprivilegieerden	13
4 De immuniteiten van geprivilegieerden in Nederland	16
Algemeen	16
Status en bijbehorende immuniteiten	17
<i>AD en BD</i>	17
<i>AO</i>	17
<i>AC</i>	17
<i>BO en BC</i>	17
<i>ED en EO</i>	17
<i>EC</i>	18
<i>NL, DV, EM</i>	18

5	Aan de grens	20
	Algemeen	20
	Voorwaarden grenspassage	21
	Hoe handelen in geval van twijfel	21
	Veiligheidscontroles	21
	Diplomatieke koerier	22
	Incidenten	22
	Uitreis	22
	Voorbeeld	22
6	De praktijk	24
	Het tonen van de identiteitskaart van het Ministerie van Buitenlandse Zaken	24
	Wat als iemand zijn/haar identiteitskaart niet kan tonen, maar zegt immuniteit te genieten?	24
	Correcte behandeling	25
	Middelen ter beschikking van de politie en het Ministerie van Buitenlandse Zaken	25
	Beschikkingen en processen-verbaal	25
	Proces verbaal	26
	In het verkeer	26
	<i>Rijbewijs</i>	26
	<i>Onschendbaarheid diplomatieke voertuigen</i>	26
	<i>Verkeersovertredingen</i>	27
	<i>Alcohol in het verkeer</i>	27
	Praktijkvoorbeelden	27

Tot slot	34
Bijlage 1 Handleiding overzicht immuniteiten	36
Bijlage 2 Overzicht strafrechtelijke immuniteit medewerkers van Ambassades en Consulaten	46
Bijlage 3 Alcoholnota	48

Voorwoord

Politiefunctionarissen en andere gezagshandhavers zullen in de uitoefening van hun functie te maken krijgen met personen die een identiteitskaart van het Ministerie van Buitenlandse Zaken tonen waarop staat dat zij een diplomatieke of consulaire functie vervullen of werkzaam zijn bij een internationale organisatie en dat zij om die reden immuniteit genieten. Voor de politiefunctionaris is het dan zaak om op basis van deze identiteitskaart te bepalen waartoe hij als gezagshandhaver wel en waartoe hij niet bevoegd is. Om snel en adequaat te kunnen bepalen wat wel en wat niet is toegestaan is een informatiekaartje ontworpen waarop staat wat de status van de persoon betekent en welke implicaties deze status heeft als een politiefunctionaris wil optreden. Politiefunctionarissen zullen echter ook over enige achtergrondinformatie willen beschikken met betrekking tot deze bijzondere groep personen die wordt betiteld als 'geprivilegieerden'. Daarom is deze handleiding geschreven die in gedrukte vorm op de politiebureaus ligt en digitaal op het internet staat.

Deze handleiding richt zich vooral op het begrip immuniteit. Eerst zal kort beschreven worden wat het begrip immuniteit nu precies inhoudt en waarvoor deze dient. Daarna wordt kort aangegeven waar diplomatieke immuniteiten vandaan komen. Vervolgens zal informatie worden verstrekt over de identiteitskaart van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Op de identiteitskaart staat een status die gerelateerd is aan een vorm van immuniteit die de geprivilegieerde geniet. Niet iedere diplomaat of internationale ambtenaar heeft

dezelfde immuniteiten, maar ook niet alle immuniteiten zijn relevant voor het dagelijkse werk van de politie op straat. Het gehele stelsel van immuniteiten is ingewikkeld en uitgebreid. In deze handleiding zullen alleen de voor de politie relevante immuniteiten besproken worden. In het bijzonder wordt aandacht geschonken aan het begrip functionele immuniteit omdat vooral dit begrip in de praktijk voor de nodige verwarring blijkt te zorgen. De handleiding behandelt niet de immuniteit van gebouwen, voertuigen, documenten, vracht, koeriers en persoonlijke bagage. In voorkomende gevallen kan contact worden opgenomen met het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Omdat een praktijkvoorbeeld vaak meer zegt dan een theoretische verhandeling, wordt aan de hand van een aantal praktijkvoorbeelden aangegeven hoe met een geprivilegieerde moet worden omgegaan.

Maar wat de situatie met betrekking tot de immuniteiten ook moge zijn, voorop staat dat de aangesprokene altijd met respect en begrip voor een andere culturele achtergrond moet worden bejegend.

1 Wat betekent immuniteit?

Immuniteit houdt in dat de personen die deze genieten, niet kunnen worden gedwongen de wet- en regelgeving van de ontvangende staat te volgen. Dat betekent niet dat deze personen zich niet aan de gestelde regels van het land hoeven te houden. In de praktijk komt dit er op neer dat ten aanzien van personen die op dat moment immuniteit hebben géén dwangmiddelen kunnen worden aangewend.

Immuniteit wordt onderscheiden in:

- **absolute immuniteit en**
- **functionele immuniteit.**

Als een persoon absolute immuniteit geniet dan geldt deze overal en in alle omstandigheden. Er zijn geen uitzonderingen mogelijk.

Functionele immuniteiten gelden alleen voor officiële handelingen die verricht worden in de uitoefening van de functie.

Bij overtreding van de regels is het voor een politieambtenaar of andere gezagshandhaver dus van belang te weten:

- wanneer iemand immuniteit geniet – altijd of alleen op bepaalde momenten?
- welke bevoegdheden de gezagshandhaver mag gebruiken als iemand op dat moment géén immuniteit heeft,

- wat gedaan mag worden als iemand op dat moment *wél* immuniteit heeft

Juist de functionele immuniteit scheidt in de praktijk vaak verwarring. Als iemand geen absolute immuniteit heeft, moet de gezagshandhaver namelijk eerst vaststellen wat de officiële functie van de betreffende persoon is en daarna of de overtreding is gepleegd in het kader van zijn/haar officiële functie.

Welke personen immuniteit genieten en in welke vorm zal in hoofdstuk 4 besproken worden.

2 Geschiedenis van de immuniteiten van geprivilegieerden

Aan het eind van de 15^e eeuw werd door de stadstaten Venetië, Genua, Florence en Napels een vorm van permanente diplomatieke vertegenwoordiging ingesteld, zoals wij die nu ook kennen. Om hun werk te kunnen doen zonder onder druk te kunnen worden gezet door de staat waar zij gevestigd waren, kregen de diplomatieke vertegenwoordigers een aantal bijzondere rechten. Uiteindelijk leidde dit tot het wettelijk systeem dat bekend staat als het systeem van diplomatieke privileges en immuniteiten.

Zoals ieder land, onderhoudt ook Nederland via vertegenwoordigers (diplomatieke en consulaire ambtenaren) internationale betrekkingen met zowel vreemde mogendheden (staten) als met internationale organisaties (bijvoorbeeld de VN).

De vertegenwoordigers van buitenlandse staten of internationale organisaties mogen niet zijn overgeleverd aan het politieke klimaat in het gastland. Ook mogen zij bij het nemen van beslissingen niet beïnvloed worden door dreigementen of andere onheuse bejegeningen. Daarom werd afgesproken dat deze vertegenwoordiger *immuniteit* geniet. Dit geldt in principe ook voor zijn gezinsleden. Dit is zowel in het belang van de zendstaat als van de ontvangende staat. Elke zendstaat is immers ook ontvangende staat en elke ontvangende staat is ook zendstaat van diplomaten.

Immunititeiten voor medewerkers van ambassades en consulaire posten

In 1961 werd in Wenen door een groot aantal staten een verdrag gesloten, waarin de regels voor het diplomatieke verkeer tussen staten werd vastgelegd. In 1963 werd een soortgelijk verdrag gesloten, maar dan over de consulaire betrekkingen.

Deze *'Verdragen van Wenen'* garanderen het ongehinderd functioneren van diplomaten en consulaire ambtenaren overal ter wereld en zijn dus van groot belang voor de internationale betrekkingen van Nederland.

In Nederland zijn ongeveer 100 ambassades en 80 consulaten gevestigd.

Immunititeiten voor medewerkers van internationale organisaties

De verdragen van Wenen gelden tussen staten, maar niet tussen een staat en een internationale organisatie. Om ook de ambtenaren van internationale organisaties ongehinderd hun werk te laten uitoefenen zijn zogenaamde 'zetelovereenkomsten' tussen Nederland en de internationale organisaties gesloten. Dus: ambtenaren die bij internationale organisaties werkzaam zijn ontleen hun immunititeiten aan de zetelovereenkomsten.

Op dit moment hebben 34 internationale organisaties hun zetel in Nederland. Een groot deel daarvan is gevestigd in Den Haag.

11

Immunititeiten voor gezinsleden

Niet alleen de diplomaten en consulaire ambtenaren en medewerkers van internationale organisaties genieten immunititeiten in Nederland, hun gezinsleden genieten in principe dezelfde immunititeiten.

Deze zogenaamde 'afgeleide immunititeiten' hebben een simpele reden. Een gaststaat kan nauwelijks/geen druk uitoefenen op een diplomaat vanwege de immunititeiten die deze vanwege zijn of haar functie geniet. Als de partner en de kinderen van die diplomaat niet dezelfde immunititeit zouden genieten, zou de gaststaat via hen druk kunnen uitoefenen op de diplomaat.

De bron voor deze afgeleide immunititeiten is dezelfde als de immunititeiten waarvan ze zijn afgeleid: de Verdragen van Wenen en de verschillende zetelovereenkomsten.

3 De identiteitskaart van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de verschillende statussen

De identiteitskaart van het Ministerie van Buitenlandse Zaken

Zoals beschreven genieten zowel diplomaten, medewerkers van internationale organisaties, als hun gezinsleden, immuniteiten. Deze personen vormen de groep 'geprivilegieerden' in Nederland. Alle geprivilegieerden in Nederland staan ingeschreven bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, en hebben van het Ministerie een identiteitskaart ontvangen. Deze identiteitskaart (voor een voorbeeld, zie verderop in deze handleiding) is een officieel legitimatiebewijs in de zin van de Wet op de Identificatieplicht (WID). Daarbij kan de identiteitskaart ook een bewijs zijn dat de geprivilegieerde daadwerkelijk immuniteiten geniet.

Personen die in het bezit zijn van een identiteitskaart genieten niet automatisch allemaal dezelfde immuniteiten. Immuniteiten hangen namelijk samen met de functie die de persoon in kwestie bekleedt binnen een ambassade, consulaire post of internationale organisatie. De verschillende categorieën functies worden in de volgende paragraaf op een rij gezet. Op de identiteitskaart wordt de categorie waartoe de geprivilegieerde behoort aangegeven met een code van twee letters. Welke immuniteiten horen bij welke code/categorie wordt in hoofdstuk 4 besproken.

De verschillende statussen van geprivilegieerden

De codes die op een identiteitskaart kunnen staan (ook wel status genoemd), met daarbij de categorie waarvoor de code staat, zijn de volgende:

Ambassades

- AD** Hoofd van de diplomatieke missie (ambassadeur), het diplomatieke personeel en hun inwonende gezinsleden
- BD** Leden van het technische en administratieve personeel en hun inwonende gezinsleden
- ED** Leden van het bedienende personeel (handyman, chauffeur, koffiedame, kok e.d) en hun inwonende gezinsleden
- PD** Particuliere bedienden (private servants)
- ZF** geen immuniteiten (alleen verblijfstitel en Schengenvisum)

Consulaire posten

- AC** De consul-generaal, consul, vice-consul, consulaire ambtenaar en hun inwonende gezinsleden
- BC** Leden van het technische en administratieve personeel en hun inwonende gezinsleden
- EC** Leden van het bedienende personeel (handyman, chauffeur, koffiedame, kok e.d) in dienst bij een Consulaat (-Generaal) en hun inwonende gezinsleden
- PC** Particuliere bedienden (private servants)
- ZF** geen immuniteiten (alleen verblijfstitel en Schengenvisum)

Internationale organisaties

- AO** medewerkers gelijkgesteld met leden van diplomatiek personeel en hun inwonende gezinsleden
- BO** medewerkers gelijkgesteld met leden van het administratieve en technische personeel en hun inwonende gezinsleden
- EO** leden van het bedienende personeel (handyman, chauffeur, koffiedame, kok e.d) en hun inwonende gezinsleden
- PO** particuliere bedienden (private servants) in dienst van medewerkers met AO-status
- ZF** geen immuniteiten (alleen verblijfstitel en Schengenvisum)

(ZF wordt op de kaarten gezet van bijvoorbeeld bedienden in dienst van medewerkers met een BO-status. Deze personen hebben wel recht op een kaart maar niet op immuniteiten)

De tweede letter staat dus voor Ambassade (D), Consulaire post (C), of internationale Organisatie (O).

Aan de voorgaande codes kunnen de volgende codes zijn toegevoegd:

- DV** Vreemdelingen die permanent in Nederland verblijven of vreemdelingen die na 10 jaar onafgebroken verblijf in Nederland hun fiscale privileges verliezen
- EM** Experts on Mission (experts die naar Nederland komen voor het uitvoeren van een bijzondere missie of vanuit Nederland een bijzondere missie uitvoeren bijv. bijzondere bewaking in Scheveningse gevangenis/VN-vleugel)
- NL** Personen met Nederlandse Nationaliteit
- NP** Medewerkers zonder privileges, wel functionele immuniteit

Indien de code DV of NL op de kaart is toegevoegd dan heeft dit consequenties voor de immuniteiten welke die persoon geniet. Dit zal in hoofdstuk 4 verder aan bod komen.

14

De identiteitskaart van het Ministerie van Buitenlandse Zaken

4 De immunititeiten van geprivilegieerden in Nederland

Algemeen

In dit hoofdstuk zal voor elke status besproken worden welke immuniteiten relevant zijn voor de houders van die status. Enkele algemene opmerkingen zijn hier op zijn plaats. Sommige statussen brengen vrijwaring van rechtsmacht in strafzaken met zich mee. Dit betekent echter niet dat deze personen 'boven alle wetten verheven zijn'. Integendeel, geprivilegieerden hebben de plicht de Nederlandse wet- en regelgeving te eerbiedigen. Het houdt soms wel in dat wettelijke bepalingen niet kunnen worden afgedwongen.

Ook kan een status meebrengen dat personen niet mogen worden aangehouden of op enige andere manier hun vrijheid ontnomen mag worden. Staande houden mag in dergelijke gevallen nog wel. Geprivilegieerden mag om hun identiteitskaart gevraagd worden en zij zijn in dat geval verplicht deze te tonen. Het is niet toegestaan deze kaart in beslag te nemen.

Status en bijbehorende immuniteiten

AD en BD

Absolute immuniteit. Houders van deze status genieten immuniteit ten aanzien van de Nederlandse rechtsmacht in strafzaken. Deze immuniteit is absoluut. Houders van deze status genieten ook persoonlijke onschendbaarheid. Dat wil zeggen dat ze in alle gevallen gevrijwaard zijn tegen welke vorm van aanhouding of vrijheidsbeneming dan ook. Ook fouilleren is niet toegestaan. Staande houden mag wel.

AO

Absolute en functionele immuniteit. Houders van deze status genieten soms absolute en soms functionele immuniteit (zie bijlage 1).

AC

Functionele immuniteit. Houders van deze status genieten immuniteit ten aanzien van de Nederlandse rechtsmacht in strafzaken. Deze immuniteit is echter alleen functioneel. Houders van deze status genieten ook persoonlijke onschendbaarheid behalve bij ernstige misdrijven. Dat wil zeggen dat ze gevrijwaard zijn tegen welke vorm van aanhouding of vrijheidsbeneming dan ook. Personen met de AC-status mogen wel aangehouden worden als daar een rechterlijk bevel voor is. Fouilleren is niet toegestaan. Staande houden mag wel.

17

BO en BC

Functionele immuniteit. Houders van deze status genieten immuniteit ten aanzien van de Nederlandse rechtsmacht in strafzaken. Deze immuniteit is in de meeste gevallen echter alleen functioneel. Raadpleeg steeds de tabel in bijlage 1 (blz 37 e.v.). In administratief-rechtelijke zaken (w.o. de Wet Handhaving Verkeersvoorschriften - Wet Mulder) hebben zij ook alleen functionele immuniteit. Houders van deze status genieten geen persoonlijke immuniteit.

ED en EO

Functionele immuniteit. Houders van deze status genieten functionele immuniteit ten aanzien van de Nederlandse rechtsmacht in strafzaken. In administratiefrechtelijke zaken (w.o. de Wet Handhaving Verkeersvoorschriften - Wet Mulder) hebben zij alleen functionele immuniteit. Houders van deze status genieten geen persoonlijke onschendbaarheid. Aanhouding is dus mogelijk.

EC

Geen immuniteit. Houders van deze status genieten geen immuniteit ten aanzien van rechtsmacht. Ook genieten ze geen persoonlijke onschendbaarheid. Aanhouding is dus mogelijk.

PD, PC en PO

Geen immuniteit. Houders van deze status genieten geen immuniteit ten aanzien van rechtsmacht. Ook genieten ze geen persoonlijke onschendbaarheid. Aanhouding is dus mogelijk.

ZF

Geen immuniteit (alleen verblijfstitel en Schengenvisum). Aanhouding is dus mogelijk.

NL, DV, EM

18

Zoals hierboven al beschreven zijn dit geen zelfstandige statussen maar achtervoegsels bij bovenstaande statussen. Personen kunnen bijvoorbeeld de status AO/NL, BD/NL of EO/DV of AO/EM hebben.

De achtervoegsels NL, DV of EM houden in dat de eventuele immuniteit ten aanzien van de Nederlandse rechtsmacht in strafzaken, op basis waarvan de status wordt genoten, geen absolute immuniteit is maar een functionele immuniteit.

Statushouders met deze achtervoegsels genieten geen persoonlijke onschendbaarheid. Aanhouding is dus mogelijk.

In tegenstelling tot alle andere statushouders zijn statushouders met één van de drie bovengenoemde achtervoegsels verplicht mee te werken aan een blaastest.

5 Aan de grens

Algemeen

Een buitenlandse diplomaat is niet alleen een privépersoon, maar ook een officiële vertegenwoordiger van zijn land en daarmee een zogenaamde geprivilegieerde persoon.

Om die reden moet hij altijd met het vereiste (normale) respect worden behandeld. Zelfs als de persoon in kwestie de KMAR-ambtenaar niet met het verwachte normale respect behandelt, wordt van de KMAR-ambtenaar verwacht dat hij niet in hetzelfde gedrag vervalt. Stafleden van internationale organisaties zijn ook geprivilegieerd en dienen dus met hetzelfde respect behandeld te worden. Internationale ambtenaren kunnen soms met een VN laissez passer reizen; ook op hen is het bovenstaande van toepassing.

Geprivilegieerden hebben een speciale positie vanuit de functie die zij bekleden in een ambassade of internationale organisatie; zij hebben deze positie ongeacht of zij een kaart kunnen tonen of niet.

Voorwaarden grenspassage

Diplomaten en andere geprivilegieerden moeten net als andere reizigers voldoen aan de gewone vereisten om een grens te passeren. De geprivilegieerdenkaart van Buitenlandse Zaken geeft, samen met een geldig reisdocument, de houder het recht het Schengengebied binnen te komen (en daar te reizen). De geprivilegieerdenkaart is een geldig verblijfsdocument voor het Nederlandse grondgebied. Wie zich aan de grens legitimeert met zijn (diplomatieke of gewone) paspoort en een geldige Nederlandse geprivilegieerdenpas toont, mag Nederland binnen.

Hoe handelen in geval van twijfel

Als er twijfel is of de persoon aan de balie wel aan de voorwaarden voldoet om Nederland binnen te komen, is er niets tegen hem of haar beleefd te vragen even te wachten totdat daarover duidelijkheid is. Als blijkt dat iemand werkelijk niet aan de voorwaarden voldoet, kan hem of haar de toegang geweigerd worden. Bij onduidelijkheid (bijvoorbeeld als iemand zegt geprivilegieerd te zijn maar geen geprivilegieerdenpas kan tonen, of als de pas niet meer geldig is) is het verstandig het piketnummer van DKP (Directie Kabinet en Protocol van Buitenlandse Zaken) te bellen om opheldering te krijgen. Het is namelijk mogelijk dat de persoon wel geregistreerd staat in de PROBAS-database en wel degelijk geprivilegieerd is.

21

Omgekeerd kan het in sommige gevallen zo zijn dat de kaart uiterlijk geldig is, maar de persoon geen geprivilegieerde (meer) is. De nummers van passen die gestolen of vermist zijn of ten onrechte niet zijn ingeleverd, en die dus mogelijk nog in omloop zijn, worden door DKP geregistreerd. Kaarten die op 'vermist' of Niet-Retour staan, worden automatisch aan de KLPD doorgegeven.

Veiligheidscontroles

In Nederland aangestelde diplomatieke ambtenaren en hun inwonende gezinsleden in het bezit van een door het ministerie van Buitenlandse Zaken verstrekte identiteitskaart met de code 'AD' of de code 'AC' hoeven geen veiligheidscontrole te ondergaan op Nederlandse luchthavens.

Ook medewerkers van in Nederland gevestigde internationale organisaties en hun inwonende gezinsleden -in het bezit van een door het ministerie van Buitenlandse Zaken

verstrekte identiteitskaart met de code 'AO' hoeven geen veiligheidscontrole te ondergaan. NB: vliegmaatschappijen hebben het recht om passagiers te weigeren indien deze niet door de veiligheidscontrole zijn gekomen.

Diplomatieke koerier

Het is mogelijk dat een diplomaat zich presenteert met een "diplomatieke koerier". Dit is een diplomatieke zending van materialen (bv papieren, of cryptomateriaal) voor officieel gebruik die persoonlijk begeleid wordt vervoerd. De begeleider van de zending (de koerier) is dan in het bezit van een speciale pas. Het verzegelde pakketje dat hij of zij bij zich heeft mag op geen enkele wijze worden gecontroleerd of gescand. Voor de persoon zelf gelden geen aparte regels (hoewel dit soort zendingen vaak worden meegegeven aan diplomaten, met hun eigen status).

Incidenten

22

- Als de geprivilegieerde zich op de een of andere manier misdraagt, of nog boetes op zijn naam heeft uitstaan, kan hij/zij niet zonder meer worden aangehouden.
- Aanhouding van geprivilegieerden met absolute immuniteit is in het geheel niet mogelijk.
- Aanhouding van geprivilegieerden met functionele immuniteit is afhankelijk van de situatie wel of niet mogelijk. In een dergelijk geval en bij twijfel is het aan te raden is om met het piketnummer van DKP te bellen om duidelijkheid te krijgen. Als zich een incident voordoet dat daar aanleiding toe geeft kan de KMAR-ambtenaar een rapport opmaken dat naar DKP wordt gestuurd, zodat eventueel met diplomatieke middelen actie kan worden ondernomen.

Uitreis

Bij vertrek hebben geprivilegieerden hun kaart al bij BZ ingeleverd. Omdat ze dan vaak ook geen geldig inreisvisum meer kunnen tonen, krijgen ze veelal van de internationale organisatie waar ze hebben gewerkt een verklaring mee waarin staat dat ze de afgelopen jaren in NL waren om voor deze organisatie te werken.

Voorbeeld

Aan de balie verschijnen een man en een met hem samen reizende vrouw. De man heeft een diplomatiek paspoort en een geldige geprivilegieerdenkaart. Hij is de ambassadeur van land Y in Nederland. De vrouw heeft alleen een paspoort, maar geen visum voor Nederland. Zij kan geen geprivilegieerdenkaart tonen en zegt dat die in het buitenland is gestolen. De ambassadeur laat duidelijk zijn ongeduld blijken met het bureaucratische oponthoud. Hij noemt het een schandaal dat zijn vrouw niet wordt toegelaten, en dat zijn bewering dat zij

bij hem hoort niet voldoende is. Hij dreigt over dit diplomatieke incident een klacht bij Buitenlandse Zaken in te zullen dienen.

In dit geval is het verstandig de ambassadeur en zijn reisgenote te vragen even uit de rij te stappen en te wachten tot een en ander is uitgezocht. Hoofd Doorlaatpost kan dan bellen met de pikettelefoon van DKP om na te gaan om de vrouw daar inderdaad staat geregistreerd als geprivilegieerde. Als dat zo is, kan zij door. Zo niet, dan kan haar de toegang worden geweigerd. De ambassadeur mag in dat geval wel doorgaan. Dan is het wel zaak een melding van het incident te maken bij Buitenlandse Zaken, zodat de ambassadeur er op kan worden aangesproken.

6 De praktijk

Het tonen van de identiteitskaart van het Ministerie van Buitenlandse Zaken

De geprivilegieerden in Nederland zijn verplicht om deze identiteitskaart bij zich te dragen en op verzoek van de politie te tonen en ter verificatie van de gegevens af te geven. Een politieambtenaar is echter niet bevoegd de kaart in beslag te nemen. De politieambtenaar mag de gegevens die op de kaart staan noteren.

Wat als iemand zijn/haar identiteitskaart niet kan tonen, maar zegt immuniteit te genieten?

Als een persoon zegt geprivilegieerd te zijn, dient deze claim serieus onderzocht te worden, zeker als er bijkomende factoren zijn welke een geprivilegieerde status suggereren. Bijkomende factoren zijn onder andere het in het bezit zijn van een diplomatiek paspoort, het rijden in een auto met een CD-kenteken, of het vergezeld zijn door iemand die wel een identiteitskaart van Buitenlandse Zaken kan tonen.

Als u twijfelt of een persoon geprivilegieerd is dan kunt u contact opnemen met het Ministerie van Buitenlandse Zaken (24 uur per dag bereikbaar)

Directie Kabinet en Protocol

Afdeling Nederland Gastland

Tijdens kantooruren T 070-3486138

Buiten kantooruren

Centrale Meldkamer Ministerie van Buitenlandse Zaken T 070 - 3484278

Correcte behandeling

Het is van het allergrootste belang voor de internationale betrekkingen van Nederland dat geprivilegieerden altijd met respect worden behandeld. Andere staten kunnen ons land hier direct op aanspreken.

Het kan voorkomen dat een geprivilegieerde persoon een politieambtenaar niet met het verwachte respect tegemoet treedt. In een dergelijk geval wordt niettemin van de politiebeambte verwacht dat hij professioneel optreedt en niet vervalt in hetzelfde gedrag.

25

Middelen ter beschikking van de politie en het Ministerie van Buitenlandse Zaken

Hier worden de twee middelen besproken die de politie kan gebruiken in de omgang met geprivilegieerden, ongeacht de immuniteiten die ze genieten. Het gaat om bekeuringen en het opmaken van proces verbaal.

Zoals in hoofdstuk 4 al is besproken kunnen sommige statushouders gewoon aangehouden worden. Aan de middelen in het verkeer wordt verderop apart aandacht besteed.

Beschikkingen en processen-verbaal

Zoals aan het begin van hoofdstuk 4 is besproken, dienen geprivilegieerden in Nederland zich te houden aan de Nederlandse wet- en regelgeving. Op basis hiervan is het wel degelijk mogelijk om beschikkingen op te leggen aan geprivilegieerden voor Muldergedragingen en proces-verbaal op te maken ten aanzien van strafbare feiten. De immuniteit ten aanzien van

de Nederlandse rechtsmacht in strafzaken betekent wel dat betaling van boetes niet via de rechter kan worden afgedwongen. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken dat over de overtreding geïnformeerd wordt, hanteert als uitgangspunt dat van de geprivilegieerde mag worden verwacht dat ze de opgelegde boetes betalen. Bij weigering van betaling wordt de geprivilegieerde in kwestie en zijn of haar leidinggevende hierop aangesproken. Dit beleid is erop gericht dat boetes worden betaald. Als uiterst middel zou Buitenlandse Zaken een wetsovertreder *persona non grata* kunnen verklaren.

Proces-verbaal

Het is altijd mogelijk om in voorkomende gevallen een proces verbaal op te maken. Probleemgevallen kunnen snel worden gesignaleerd en personen kunnen vervolgens aangesproken worden op hun gedrag. Net als bij het boetebeleid kan de (leidinggevende van de) geprivilegieerde worden ontboden bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, hetgeen internationaal wordt gezien als een zwaar middel.

26

Bij nog ernstiger voorvallen waarbij een diplomaat is betrokken, kan de staat van herkomst verzocht worden om de betreffende diplomaat terug te halen. In het geval van medewerkers bij een internationale organisatie kan worden verzocht om het opheffen van de immuniteit door de internationale organisatie. Als uiterst middel rest nog *persona non grata verklaring*. Processen-verbaal zijn justitiële documenten die niet rechtstreeks aan het ministerie van Buitenlandse zaken mogen worden gestuurd. Het schriftelijk informeren van Buitenlandse Zaken verloopt uitsluitend via de leiding van de regionale eenheid van de politie.

In het verkeer

Rijbewijs

Ook wanneer een geprivilegieerde in het bezit is van een geldig *niet-Nederlands rijbewijs* mag hij/zij een voertuig besturen. Hij moet dan wel in het bezit zijn van een BZ-identiteitskaart. Het is **niet toegestaan** een rijbewijs van een geprivilegieerde persoon **in te vorderen**.

Onschendbaarheid diplomatieke voertuigen

Auto's met een **CD** kenteken zijn onschendbaar. Deze mogen bijvoorbeeld niet doorzocht worden. Tenzij ter bescherming van de openbare orde mogen deze auto's ook niet weggesleept worden. De bestuurder heeft wel een legitimatieplicht.

Auto's met een **BN of GN** kenteken genieten geen onschendbaarheid.

Verkeersovertredingen

Zoals hierboven is beschreven, is het zonder meer mogelijk om een beschikking op te leggen en proces-verbaal op te maken tegen geprivilegieerden.

Alcohol in het verkeer

Geprivilegieerden worden geacht mee te werken aan een blaastest, ademanalyse, bloedtest en urinetest. Een geprivilegieerde kan echter *niet gedwongen* worden tot medewerking. Het blijven aandringen op medewerking aan bijvoorbeeld een blaastest of het 'dreigen' met een boete is zinloos. Als de geprivilegieerde medewerking weigert dan kan een beschikking worden uitgeschreven. Zie alcoholnota van het ministerie (bijlage 3).

Bij gevaar voor de bestuurder of voor de openbare veiligheid, mag de politieambtenaar die op basis van eigen waarneming gegronde redenen heeft aan te nemen dat een geprivilegieerde onder invloed van alcohol of drugs aan het verkeer deelneemt, de noodzakelijke maatregelen nemen. De veiligheid van het verkeer staat voorop!

Deze maatregelen kunnen het volgende inhouden:

- Afnemen van de autosleutels van de geprivilegieerde bestuurder.
- Ter bescherming van de openbare veiligheid kan de politie besluiten het voertuig naar een veilige plaats te laten vervoeren.
- Het opleggen van een rijverbod van maximaal 24 uur.

Hierbij moet de politie wel assistentie verlenen bij het organiseren van alternatief vervoer.

27

Praktijkvoorbeelden (enkele fictieve voorbeelden/hoe te handelen)

Geweld binnenshuis (1); verdachte heeft functionele immuniteit.

Een beveiligder van een Tribunaal mishandelt thuis zijn vriendin. De burens bellen de politie. Uit de identiteitskaart die het Ministerie van Buitenlandse zaken heeft afgegeven blijkt dat de man de BO-status heeft. Zijn privileges zijn alleen functioneel. Dat betekent dat zijn voorrechten alleen betrekking hebben op zaken die direct uit zijn werk voortkomen. Huiselijk geweld hoort daar niet bij. Deze verdachte kan dus gewoon worden aangehouden.

Anders wordt het als hij als beveiligder tijdens zijn werk een lastige bezoeker hardhandig het gebouw uitzet. Als hier sprake zou zijn van mishandeling, kan hij hiervoor NIET worden aangehouden.

Geweld binnenshuis (2); verdachte verleent geen medewerking

U gaat naar een incident in een woning waar huiselijk geweld is gepleegd. De verdachte blijkt een diplomaat van de ambassade van X te zijn. Hij is dronken en verleent nergens medewerking aan. Voor u is duidelijk dat deze verdachte eigenlijk zou moeten worden aangehouden. Omdat hij de AD-status heeft mag dat echter niet. U houdt deze verdachte dus NIET aan. U treedt ook niet binnen in de woning tegen de wil van de bewoner. Voor zover de bewoner of een familielid u binnen heeft gelaten verlaat u de woning onmiddellijk als de verdachte dat van u verlangt.

Kan er dan niet tegen huiselijk geweld door een diplomaat worden opgetreden? Nee, dat kan niet rechtstreeks door middel van aanhouding op heterdaad. Wel zijn er mogelijkheden langs diplomatieke weg. Via uw chef / officier van dienst kunt u altijd telefonisch contact zoeken met de piketambtenaar van de Directie Kabinet en Protocol van het ministerie van Buitenlandse Zaken (DKP). Daarnaast is het van groot belang dat u aan het bureau het geheel nauwkeuring registreert. Via uw chef zal de politiechef van de eenheid waar u dienst doet de Directie Kabinet en Protocol van het ministerie van Buitenlandse Zaken dan in kennis stellen. DKP beziet dan op welke wijze de hulpverlening op gang kan worden gebracht.

28

Geweld binnenshuis (3); verdachte verleent medewerking

Een diplomaat wordt verdacht van mishandeling van zijn echtgenote. De recherche neemt de zaak niet in behandeling omdat de diplomaat vanwege zijn status als geprivilegieerde toch niet kan worden vervolgd. De diplomaat geeft aan dat van mishandeling geen sprake is. Zijn vrouw en hij gaan uit elkaar. Hij verklaart dat zijn vrouw om hem in diskrediet te brengen opzettelijk aangifte heeft gedaan van een feit dat niet is gepleegd. Hij is bang dat zijn carrière wordt geschaad door deze zaak. Hij dringt zelf aan op een strafrechtelijk onderzoek en verleent daar ook alle medewerking aan. Als een diplomaat vrijwillig meewerkt aan een onderzoek is daar niets op tegen.

De diplomaat legt als verdachte een verklaring af. Als het onderzoek is afgerond besluit de officier van justitie in dit praktijkvoorbeeld de zaak wegens gebrek aan bewijs te seponeren.

Rijden onder invloed, art. 8 WVV (1)

Tijdens de surveillance ziet de politie een auto met een CD-kenteken slingerend rijden. De bestuurder wordt aangehouden. Hij praat onsamenhangend, kijkt waterig uit zijn ogen en ruikt naar drank. Kortom, deze bestuurder wordt duidelijk verdacht van het rijden onder invloed. Hij toont een geprivilegieerdenpas. Hieruit blijkt dat de man de AD-status heeft en als ze secretaris is verbonden aan de ambassade van XXX. Hij weigert iedere medewerking.

Omdat hij de AD-status heeft, geniet de man absolute immuniteit. Dat betekent dat hij noch voor gedragingen tijdens zijn werk, noch voor privé zaken kan worden vervolgd. Deze verdachte mag NIET worden aangehouden. Evenmin kan zijn rijbewijs worden ingevorderd. Als duidelijk is dat het onverantwoord is dat deze bestuurder verder rijdt, zorgt u er voor dat u dit voorkomt. U legt uit dat verder rijden vanwege de veiligheid niet wordt toegestaan. U kunt de bestuurder vragen of hij iemand kan bellen om hem op te komen halen. Ook kunt u zelf proberen de ambassade van betrokkene te bellen met het verzoek hun medewerker op te komen halen. Ook kunt u de betrokkene zelf naar huis brengen. Indien nodig kunt u de autosleutels van betrokkene tijdelijk innemen. Als betrokkene de autosleutels niet wil afgeven dan kan verder rijden belemmerd worden door de auto met een politievoertuig klem te zetten.

Rijden onder invloed, art. 8 WVV (2)

Bij een reguliere alcoholcontrole controleert u tevens de bestuurder van een CD-voertuig. Er is geen sprake van afwijkend rijgedrag. Er is geen dranklucht en ook zijn er geen tekenen die wijzen op alcoholgebruik. De bestuurder beroept zich op zijn diplomatieke status en weigert een blaastest af te leggen. U weet dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken alle ambassades en internationale instellingen een brief heeft gestuurd waarin staat dat diplomaten geacht worden medewerking te verlenen aan blaastesten. Mogelijk heeft u zelfs een kopie van deze brief bij u. U legt de bestuurder uit dat ook diplomaten verplicht zijn om te blazen. De bestuurder blijft echter halsstarrig weigeren. Het weigeren van de blaastest is een gedraging waarvoor u in het kader van de Wet Handhaving Verkeersvoorschriften (Wet Mulder) een beschikking kunt opleggen. Als u dit heeft gedaan laat u betrokkene verder rijden.

29

Rijden onder invloed, art. 8 WVV (3)

U heeft een verdachte aangehouden terzake van art. 8. Pas op het bureau blijkt dat betrokkene de AD-status heeft en daarom niet had mogen worden aangehouden. Omdat de verdachte zijn ID-kaart niet heeft getoond (en wel had kunnen tonen) is het niet erg dat hij werd aangehouden. Nu bekend is dat hij geprivilegieerd is, dient hij direct in vrijheid te worden gesteld. Als hij vrijwillig medewerking verleent aan de art. 8 procedure kan er op de normale wijze pv worden opgemaakt.

Uit de hand gelopen staandehouding

U stelt vast dat een niet als CD-voertuig herkenbare auto te hard rijdt. De vrouwelijke bestuurder probeert zich aan staandehouding te onttrekken. Met behulp van een tweede politiewagen ziet u kans om de auto van mevrouw klem te rijden. Bij het staande houden toont zij een geprivilegieerdenpas. Daarop ziet u vermeld staan dat het gaat om de

echtgenote van de ambassadeur van XXX. Zij heeft de AD-status (en absolute immuniteit). Het gesprek verhardt zich en mevrouw sluit het portierraam. Zij geeft te kennen verder te willen rijden. U kunt in een dergelijk geval betrokkene NIET aanhouden. Wel kunt u indien nodig beschikkingen opmaken. Deze kunnen eventueel aan betrokkene worden toegezonden.

Winkeldiefstal (1)

De vrouw van de ambassadeur van XXX wordt betrapd bij een winkeldiefstal. Zij heeft de AD-status en mag NIET worden aangehouden. Staande houden mag wel. Daarbij neemt u de nodige gegevens op. Ook kan mevrouw tijdens de staandehouding eventueel vrijwillig een korte verklaring afleggen. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken zal deze zaak verder afhandelen.

Winkeldiefstal (2)

De zoon van een medewerker van een Tribunaal met de BO-status pleegt een winkeldiefstal. Omdat het hier om functionele immuniteit gaat kan deze jongeman als een normale verdachte worden behandeld. Hij kan dus gewoon worden aangehouden.

30

Aanrijding en verlaten plaats ongeval

De bestuurder van een niet als CD-voertuig herkenbare auto raakt betrokken bij een aanrijding. Hij rijdt door, maar wordt via een 'bericht voor alle wagens' even later aangetroffen. De bestuurder verleent alle medewerking en toont een ID-kaart waaruit blijkt dat hij de AD-status heeft. Hij kan daarom *niet* worden aangehouden. Ook kunt u de auto niet inbeslag nemen. Deze zaak behandelt u verder zoveel mogelijk als een normale aanrijding (doorrijding). Diplomaten zijn net als ieder ander verplicht WA-verzekerd.

Wat als een diplomaat een dodelijk ongeluk veroorzaakt?

Een diplomaat van ambassade XXX veroorzaakt een dodelijk ongeluk. De diplomaat heeft een AD status en mag dus niet worden aangehouden. Staande houden mag wel. U neemt de nodige gegevens op waarna betrokkene huiswaarts kan gaan. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken zal de zaak verder behandelen. Omdat het hier om een ernstig misdrijf gaat zal het Ministerie van Buitenlandse Zaken de ambassade verzoeken de immuniteiten van de diplomaat onmiddellijk op te heffen zodat die als normale verdachte in Nederland berecht kan worden. Indien de ambassade hier geen gehoor aan geeft kan het Ministerie van Buitenlandse Zaken de diplomaat persona non grata verklaren.

Opsporingsonderzoek met bevraging GBA

In het kader van een opsporingsonderzoek komt een bepaalde woning in beeld. Bij deze woning staat regelmatig een auto geparkeerd met een CD-kenteken. Bevraging van het adres in de GBA levert op dat er niemand zou wonen in deze woning. Geprivilegieerden hoeven echter niet in de GBA te staan ingeschreven. De meesten staan dat ook niet. Wel staan alle geprivilegieerden ingeschreven in het PROBAS-systeem van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Hier kunnen bevragingen worden gedaan, zowel op persoon als op adres. Voordat u verdere actie ondeneemt in de richting van de woning zorgt u dus eerst voor een Probas-bevraging. Let op: woningen van geprivilegieerden zijn net als hun bewoners onschendbaar. U kunt dus niet binnentreden tegen de wil van de bewoner in een woning van een geprivilegieerde, ook niet als u een machtiging tot binnentreden heeft.

Inbraakmelding ambassade

U gaat naar een inbraakmelding in een ambassade. U bent snel ter plaatse. Bij het pand ziet u een deur open staan die kennelijk is geforceerd. Als u naar binnen gaat heeft u een goede kans om op heterdaad een verdachte aan te houden. U realiseert zich echter dat de onschendbaarheid van diplomaten zich ook uitstrekt tot ambassadegebouwen. U wacht daarom totdat er een bevoegde sleutelhouder komt. U gaat NIET naar binnen voordat u daar van hem of haar nadrukkelijk toestemming voor heeft gekregen. Als er in de tussentijd een verdachte naar buiten komt kunt u die natuurlijk gewoon aanhouden.

Tot slot

Het spreekt voor zich dat kennis over de immuniteiten niet de enige voorwaarde is voor een goed verlopend contact tussen politie en diplomaten. Het gaat natuurlijk vooral om een respectvolle en beleefde communicatie tussen de politie aan de ene kant en de diplomaten en internationale ambtenaren aan de andere kant. Tijdens gesprekken met diplomaten en met internationale ambtenaren wordt dit laatste door het ministerie regelmatig benadrukt.

Als u vragen heeft over de inhoud van deze handleiding kunt u contact opnemen met:

Directie Kabinet en Protocol (DKP/NG)

Afdeling Nederland Gastland

Tijdens kantooruren ☎ 070-3486138

Buiten kantooruren

Centrale Meldkamer Ministerie van Buitenlandse Zaken ☎ 070 - 3484278

Bijlage 1

Handleiding overzicht immunities

Internationale organisatie	Status	Aanhouding toegestaan?	Volledige of functionele strafrechtelijke immuniteit?	Eventuele uitzonderingen
African Management Services Company AMSCO BV	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
Benelux-Organisatie voor de Intellectuele Eigendom	AO (Betreft alleen de Directeur-Generaal)	NEE	VOLLEDIGE (m.u.v. de door hem begane verkeersovertredingen)	*NB zie pag.43

Internationale organisatie	Status	Aanhouding toegestaan?	Volledige of functionele strafrechtelijke immuniteit?	Eventuele uitzonderingen
	AO (overig personeel met AO-status)	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
Common Fund for Commodities (CFC)	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
Technical Centre for Agricultural and Rural Cooperation (CTA)	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
European Air Transport Command (EATC)	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	

Internationale organisatie	Status	Aanhouding toegestaan?	Volledige of functionele strafrechtelijke immuniteit?	Eventuele uitzonderingen
European Patent Office (EPO) (Europees Octrooi Bureau)	AO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	*De voorzitter van het EPO (bij bezoek aan Nederland) en het 'hoofd van het onderdeel' genieten volledige strafrechtelijke immuniteit en mogen NIET aangehouden worden.
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
European Space Research and Technology Centre (ESA/ESTEC)	AO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE (m.u.v. door hen begane verkeersovertredingen)	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE (m.u.v. door hen begane verkeersovertredingen)	
Eurocontrol	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
European Police Office (EUROPOL)	AO	NEE	VOLLEDIGE	*voor Europol liaison officers: neem contact op met Directie Kabinet en Protocol voor informatie.
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	

Internationale organisatie	Status	Aanhouding toegestaan?	Volledige of functionele strafrechtelijke immuniteit?	Eventuele uitzonderingen
Eurojust	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
Europese Commissie in Den Haag (EC), Voorlichtingsbureau	AO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening officiële taken	FUNCTIONELE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
Bureau van het Europees Parlement in Den Haag (EP)	AO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening officiële taken	FUNCTIONELE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE (m.u.v. door hen begane verkeersovertradingen)	
Hague Conference on Private International Law (HCIP)	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	

Internationale organisatie	Status	Aanhouding toegestaan?	Volledige of functionele strafrechtelijke immuniteit?	Eventuele uitzonderingen
Office of the High Commissioner on National Minorities of the Organisation for Security and Cooperation in Europe (HCNM/OSCE)	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
International Criminal Court (ICC)	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
International Criminal Tribunal for Rwanda	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia (ICTY)	AO	NEE	VOLLEDIGE	

Internationale organisatie	Status	Aanhouding toegestaan?	Volledige of functionele strafrechtelijke immunititeit?	Eventuele uitzonderingen
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
International Development Law Organisation (IDLO)	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
International Court of Justice (IGH)	AO of AD	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	NEE	VOLLEDIGE	
International Institute for Democracy and Electoral Assistance (IDEA)	AO	NEE	VOLLEDIGE (m.u.v. de door hem begane verkeersovertredingen)	*NB zie pag.43
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE (m.u.v. de door hem begane verkeersovertredingen)	*NB zie pag.43
International Organisation for Migration (IOM)	AO	NEE	VOLLEDIGE (m.u.v. de door hem begane verkeersovertredingen)	*NB zie pag.43
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE (m.u.v. de door hem begane verkeersovertredingen)	*NB zie pag.43

Internationale organisatie	Status	Aanhouding toegestaan?	Volledige of functionele strafrechtelijke immuniteit?	Eventuele uitzonderingen
Iran-United States Claims Tribunal (IUSCT)	AO (alleen leden Tribunaal en secretaris-generaal)	NEE	VOLLEDIGE	
	Overige AO en BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening officiële taken	FUNCTIONELE	
European Commission JRC-IRT Petten	AO	JA	FUNCTIONELE	
	BO	JA, BEHALVE in geval van uitoefening officiële taken	FUNCTIONELE	
NATO Airborne Early Warning and Control Programme Management Agency (NAPMA)	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening officiële taken	FUNCTIONELE	
NATO Communications and Information Agency (NCIA)	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening officiële taken	FUNCTIONELE	

Internationale organisatie	Status	Aanhouding toegestaan?	Volledige of functionele strafrechtelijke immuniteit?	Eventuele uitzonderingen
NATO Joint Force Command Headquarters Brunssum (JFC)	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
Nederlandse Taalunie (NTU)	AO*	NEE	VOLLEDIGE	*Algemeen secretaris (m.u.v. de door hem begane verkeers-overtredingen)
	BO	JA, BEHALVE in geval van uitoefening officiële taken	FUNCTIONELE	
Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons (OPCW)	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
Permanent Court of Arbitration (PCA)	AO	NEE	VOLLEDIGE*	*m.u.v. door hen begane verkeers-overtredingen, deze uitzondering geldt NIET voor de secretaris-generaal

NB: Uitzondering verkeersovertredingen

De vrijstellingen van rechtsvordering geldt niet in geval van een door derden ingediende civiele rechtsvordering ter zake van schade die voortvloeit uit verkeersovertreding.

Internationale organisatie	Status	Aanhouding toegestaan?	Volledige of functionele strafrechtelijke immuniteit?	Eventuele uitzonderingen
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE (m.u.v. door hen begane verkeersovertredingen)	
Special Court of Sierra Leone (SCSL)	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
Special Tribunal for Libanon (STL)	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
Institute for Water Education (UNESCO-IHE)	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	Ja, BEHALVE in geval van uitoefening van officiële taken	FUNCTIONELE	
UNESCO-ITC	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	JA, BEHALVE in geval van uitoefening van officiele taken	FUNCTIONELE	
United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)	AO	NEE	VOLLEDIGE	

Internationale organisatie	Status	Aanhouding toegestaan?	Volledige of functionele strafrechtelijke immuniteit?	Eventuele uitzonderingen
	BO	JA, BEHALVE in geval van uitoefening van officiele taken	FUNCTIONELE	
United Nations University Insitute for New Technologies (UNU MERIT)	AO	NEE	VOLLEDIGE	
	BO	JA, BEHALVE in geval van uitoefening van officiele taken	FUNCTIONELE	

Bijlage 2

Overzicht strafrechtelijke immunititeit medewerkers van Ambassades en Consulaten

Status	Immunitet t.a.v. strafzaken	Immunitet t.a.v. civiele zaken	Persoonlijke onschendbaarheid (geen aanhouding, vrijheidsberoving, fouillering)	Onschendbaarheid van het gebouw
AD	ja	ja, behalve in onroerend goed, erfopvolgingzaken en procedures voortvloeiend uit beroeps- of bedrijfsuitoefening.	ja	ja
BD	ja	ja, behalve in onroerend goed zaken en erfopvolgingzaken en procedures voortvloeiend uit beroeps- of bedrijfsuitvoering.	ja	ja
ED	functionele immuniteten	functionele immuniteten	nee	nee
PD	nee	nee	nee	nee
AC	functionele immuniteten	functionele immuniteten	ja, behalve bij ernstige misdrijven	nee
BC	functionele immuniteten	functionele immuniteten	nee	nee
EC	nee	nee	nee	nee
PC	nee	nee	nee	nee

Bijlage 3

Alcoholnota

Directie Kabinet en Protocol DKP/BV-2003/143

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken biedt alle Ambassades, Consulaten en Internationale Organisaties hier ter lande zijn complimenten aan en heeft de eer het volgende mede te delen.

Medewerkers van in Nederland gevestigde Ambassades, Consulaten en Internationale Organisaties en hun familieleden, die voorrechten en immuniteiten genieten, dienen ondanks deze voorrechten en immuniteiten de Nederlandse wetten en regelingen te eerbiedigen. Ofschoon het overgrote deel van hen zich aan deze plicht houdt, wil het Ministerie gaarne - gezien de potentieel ernstige gevolgen in voorkomend geval - de verhouding verduidelijken tussen het besturen van een motorrijtuig onder invloed van alcohol, drugs of medicijnen en terzake geldende privileges en immuniteiten. Het in deze nota beschreven beleid is afgestemd met het Ministerie van Justitie en vervangt hetgeen in nota DKP/BV-98452/cb van 6 juli 1998, in de Protocol Guide voor Ambassades (p. 24) en in de Protocol Guide voor Internationale Organisaties (p. 41) staat vermeld.

1. Politiebevoegdheden

Staande houden en blaastest

De politie heeft het recht een geprivilegieerde staande te houden, dat wil zeggen dat zij een geprivilegieerde kan verzoeken te stoppen en mag aanspreken om naar zijn of haar personalia te vragen. De geprivilegieerde is verplicht om zijn of haar diplomatieke identiteitsbewijs te laten zien en, indien de politie hierom verzoekt, deze kaart aan de politie te overhandigen ter verificatie. De politie is echter niet bevoegd de kaart in beslag te nemen; zij dient hem aan de geprivilegieerde terug te geven nadat zij de personalia heeft gecontroleerd.

De politie kan op basis van eigen waarneming beoordelen of er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat een geprivilegieerde onder de invloed van alcohol, drugs of bepaalde medicijnen aan het verkeer deelneemt. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van testapparatuur, zoals de blaastest. Met deze blaastest kan worden bepaald of een geprivilegieerde het maximaal toegestane alcoholpercentage heeft overschreden. Op dit moment geldt een wettelijk maximum van 0,5 promille alcohol in het bloed ofwel 220 microgram per liter uitgeademde lucht. Geprivilegieerden worden verzocht aan deze test mee te werken, omdat zo op een eenvoudige wijze kan worden vastgesteld of men daadwerkelijk niet onder invloed autorijdt. Weigert een geprivilegieerde aan deze test mee te werken, dan vormt dit een overtreding van de Nederlandse wetgeving waarvoor een boete kan worden uitgeschreven die de betrokkene geacht wordt te betalen.

49

Aanhouding, ademanalyse, bloedtest en urinetest

Een geprivilegieerde die strafrechtelijke immuniteit geniet, mag niet worden gearresteerd (i.e. aangehouden). Bovendien kan de politie geen ademanalyse, bloedtest of urinetest afdwingen. Ook hierbij verzoekt het Ministerie geprivilegieerden echter mee te werken.

Inbeslagneming en ontzegging rijbevoegdheid

Indien de politie gegronde redenen heeft om aan te nemen dat een geprivilegieerde onder de invloed van alcohol, drugs of bepaalde medicijnen aan het verkeer deelneemt, mag de politie de noodzakelijke maatregelen nemen om te voorkomen dat de bestuurder een bedreiging vormt voor zichzelf of voor de openbare veiligheid. De politie is bevoegd de autosleutels van de bestuurder af te nemen. In dergelijke gevallen zal de politie de bestuurder assistentie verlenen bij het organiseren van een alternatief vervoermiddel. Ter bescherming van de openbare veiligheid en van de auto van de betrokkene, kan de politie bovendien besluiten de auto naar een veilige plaats te laten vervoeren. Daarnaast kan de politie ter bescherming van de betrokkene en andere weggebruikers een rijverbod van maximaal

24 uur opleggen. Van een geprivilegieerde die onschendbaarheid geniet, mag het diplomatieke identiteitsbewijs, paspoort of rijbewijs echter niet worden geconfisciseerd.

2. Verzoek tot terugroeping en strafrechtelijke vervolging

Indien de politie constateert dat een geprivilegieerde onder invloed van alcohol, drugs of medicijnen aan het verkeer deelneemt, zal zij een proces-verbaal opstellen. Bovendien zal zij de Directie Kabinet en Protocol inlichten, die vervolgens het Hoofd van de Ambassade, het Consulaat of de Internationale Organisatie op de hoogte zal stellen van het incident. Vervolgens kunnen de volgende maatregelen worden genomen.

Ambassades en Consulaten

50 Indien wordt geconstateerd dat een geprivilegieerde onder invloed van alcohol, drugs of bepaalde medicijnen ernstig letsel heeft toegebracht aan een derde, kan de zendstaat worden verzocht de betrokkene terug te roepen. Ook indien wordt vastgesteld dat een geprivilegieerde geen ernstig letsel heeft veroorzaakt, maar wel voor de tweede keer onder invloed van alcohol of drugs heeft deelgenomen aan het verkeer, kan de zendstaat worden verzocht de betrokkene terug te roepen.

De Nederlandse autoriteiten kunnen ook besluiten om - indien nodig - de zendstaat te verzoeken afstand te doen van de immuniteit van de betrokken persoon, zodat strafrechtelijke vervolging en eventuele executiemaatregelen mogelijk zijn. Wordt er geen medewerking verleend, dan kan de zendstaat alsnog worden gevraagd de betrokken persoon terug te roepen.

Internationale Organisaties

Indien wordt vastgesteld dat een medewerker van een Internationale Organisatie - die strafrechtelijke immuniteit geniet - onder invloed van alcohol, drugs of bepaalde medicijnen heeft deelgenomen aan het verkeer, is het Ministerie voornemens de Internationale Organisatie te verzoeken afstand te doen van de immuniteit van de betrokken persoon, zodat strafrechtelijke vervolging en eventuele executiemaatregelen mogelijk zijn.

Het Ministerie zou het op prijs stellen indien alle medewerkers van de Ambassade, het Consulaat of de Internationale Organisatie van dit beleid op de hoogte worden gesteld.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken maakt van deze gelegenheid gebruik alle Ambassades, Consulaten en Internationale Organisaties te verzekeren van zijn bijzondere hoogachting.

Den Haag, 25 maart 2003

Aan alle Ambassades, Consulaten en
Internationale Organisaties.

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061 | 2500 EB Den Haag

Vormgeving: Vijfkeerblauw, Rijswijk

December 2013

... van de andere kant. Tijdens gesprekken met diplomaten en met internationale ambtenaren wordt dit laatste door het ministerie regelmatig benadrukt.

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061 | 2500 EB Den Haag

© Ministerie van Buitenlandse Zaken | Aangepaste versie februari 2014

14BUZ622590 | N